

”Iso kiitos isälle ja äidille!”

**Rovaniemen Vuoden Yrittäjä 2015 on
Taidekehystämö Hyvärinen Oy.**

VELI-JUKKA MUSTAJÄRVI

Rovaniemen Vuoden Yrittäjä 2015 -palkitun Taidekehystämö Hyvärinen Oy:n yrittäjäsisarukset **Tarja Pikkupirtti** ja **Katja Ollakka** ovat pikkulikasta kehysten, taulujen, taiteilijoiden, taidemyyntinäyttelyiden ja taidetarvikkeiden keskellä kasvaneita toisen polven yrittäjiä.

Molemmat ovat tyytyväisiä yrittäjäelämään ja siihen, että heitä on kaksi vastuuta kantamassa.

Molemmille myös palkinto maistuu hyvältä, mutta molemmat kumartavat samaan suuntaan.

– Äiti ja isä, **Liisa** ja **Pertti Hyvärinen**, ovat suurimman työn tehneet. Iso kiitos heille!

Taidekehystämö Hyvärinen Oy:n juuret ovat helmikuussa 1975, jolloin Liisa ja Pertti Hyvärinen aloittivat taulujen kehystämisen autotallissa Korkalovaarassa.

Toiminta lähti liikkeelle harrastuspohjalta. Ajatuksesta, että jotain voisi tehdä myös oman työn ohessa iltaisin.

Tuolloin Pertti Hyvärinen oli työssä Teellä ja Liisa sairaalassa.

Toiminta laajeni ja vuonna 1978 Hyväriset perustivat oman liikkeen Rovaniemen ydinkeskustaan Jaakonkadulle, missä se on edelleenkin. Oman liikkeen myötä molemmat, ensin Liisa ja sekä muutamia vuosia myöhemmin, vuonna 1982, myös Pertti, jättivät silloiset työnsä vieraan palveluksessa.

Oman myymälän myötä kehystyksen ohella alettiin myydä myös taidetarvikkeita. Askartelutarvikkeet tulivat mukaan 80-luvulla.

Nykyiset yrittäjät, vuonna 1966 syntynyt Tarja ja vuonna 1971 syntynyt Katja, kasvoivat liikkeen mukana.

– Olimme aina mukana, kun äiti ja isä pitivät sunnuntaisin kiertäviä taidenäyttelyitä ympäri Lappia ja Kajaania ja Oulua myöten. Näyttelyt olivat yleensä vanhoilla kouluilla. Meillä tytöillä oli kynät, paperit ja pelit mukana ja leikimme piilosta kouluilla, Katja muistelee.

– Perhematkailua, Tarja nauraa.

– Emme me koskaan kärsineet siitä, että vanhemmat olivat lähes aina työssä. He olivat kuitenkin hyvin paljon läsnä.

Näyttelyreissujen ohella perhe ajoi välillä Etelä-Suomeen taitelijoita tapaamaan, omaa taidekokoelmaa kartuttamaan ja taidetarvikkeita ostamaan.

– Kun isä ja äiti ensimmäisen kerran ajoivat etelään ja ostivat pakettiautollisen taidetarvikkeita, tukkukauppias oli kuuleman mukaan miettinyt, että saako hän ikinä rahojaan tuosta kuormasta. Rohkeasti sitä siihen aikaan luotettiin! sisarukset kertovat.

Vanhempien mukana kulkeminen teki tehtävänsä. Molemmille tyttärille oli itsestään selvää, että aikanaan he tulevat jatkamaan yrityksessä.

– Se tuntui omalta, vaikka vanhemmat sanoivatkin, että menkää vain kokeilemaan muuallekin, Tarja sanoo.

Sukupolvenvaihdos tehtiin virallisesti 2009, käytännössä hieman aiemmin.

Pitkään liikkeen galleriatilassa järjestettiin eri taiteilijoiden yksityisnäyttelyitä. Ne lopetettiin vuonna 2004.

Syitä oli parikin. Näyttelyaikana piti oman taidekokoelman työt vielä pois galleriasta, mikä oli hankalaa. Tilasta ei myöskään peritty taiteilijalta vuokraa, vaan tulot muodostuivat myyntiprovisioista. Niitä saattoi tulla tai olla tulematta.

– Olemme miettineet, josko aloittaisimme yksityisnäyttelytoiminnan uudelleen. Tilanahtaus tulee kuitenkin vastaan.

Omasta taidekokoelmasta on kuitenkin tarkoitus luopua, myydä se kokonaan pois, jolloin rahaa ei ole entiseen malliin tauluissa kiinni. Nykyään se onnistuu, sillä tauluja ei enää tarvitse lähteä taiteilijoilta ostamaan, vaan he tarjoavat niitä itse myyntiin. Rahat taiteilija saa sitten, kun taulu on myyty.

Mitään tiettyä linjaa hankinnoissa ei noudateta, mutta jokaisen työn pitää olla sellainen, että siitä itse myös pidetään. Valtaosa tauluista on kuitenkin suomalaisten taitelijoiden tekemiä.

– Tauluja menee nykyisin kaupaksi vähän vähemmän kuin ennen, jolloin taulukauppaa tehtiin päivittäin. Tauluja hankitaan kuitenkin paljon syntymäpäivä- ja häällahjaksi, toki ihan omaksi iloksikin, sisarukset kertovat.

– Kevyemmät taulut, grafiikka ja akvarellit, liikkuvat öljyväreitä paremmin, mihin vaikuttaa tietysti myös hinta.

Liiketoiminnan kantava tukijalka on kuitenkin yhä kehystämö. Kehystystyöt tehdään edelleen Vaaralaan 1988 rakennetussa hallissa, jossa on yksi työntekijä.

– Kehystämöstä toiminta lähti ja vieläkin se on päätuote.

Uusinta uutta kehysrintamalla on taulutelevisioiden kehystäminen.

– Taulutelevisiothan ovat nykyään litteitä, joten niihin saa kehykset hyvin istumaan, Katja kertoo.

Kehyksiin on tullut myös kolmiulotteisuutta vitriini/tilakehysten lisääntymisen myötä. Työ tulee toisin sanoen hieman syvemmälle lasin taakse kuin perinteisesti kehystetyissä töissä.

Listat sen sijaan ovat litistyneet. Ennen raameissa oli enemmän uloketta kuin nyt.

Taide- ja askartelutarvikkeet täydentävät myyntiä silloin, kun muuten on hiljaisempaa.

Joulu on sitten oma lukunsa. Silloin askartelutarvikkeiden myynti kasvaa aina.

– Myös lama-aika lisää käsillä tekemistä ja nostaa askartelutarvikkeiden myyntiä. Siksi meillä lama ei välttämättä tunnu yhtä kovin kuin muilla aloilla.

Rovaniemellä on myös paljon harrastajamaalareita ja paljon taideseuroja, jotka tarvitseva maalinsa ja kankaansa.

Taidetarvikkeiden myyntiin vaikuttavat sellaisetkin asiat kuten allergiat. Akryylivärit nousivat jo taannoin öljyväreiden rinnalle. Nyt myydään entistä enemmän kasviöljypohjaisia öljyvärejä, jotka ovat vesiliukoisia, jolloin täpättä ei tarvita.

Niin taide- ja taidetarvikekauppiaita kuin Tarja Pikkupirtti ja Katja Ollakka ovatkin, he eivät itse maalaa.

– Posliininmaalausta harrastin joskus aikoinaan. Ja talon maalasin viime kesänä, Tarja nauraa.

Hyvärisellä järjestettiin aikoinaan joka vuosi posliininmaalauskurssseja, mutta ei enää.

– Meillä on yhä posliinia ja posliinivärejä, mutta niiden myynti on laskenut hirveästi, Katja kertoo.

– Monet posliininmaalajat ovat siirtyneet Tiffany-lasitöiden ja lasin sulatuksen pariin. Silkkimaalauskin oli aikoinaan pop, mutta on sekin vähentynyt ihan hirveästi.

Joulukorttiaskartelukurssit sen sijaan ovat pitäneet pintansa ja uutta on koruaskartelu.

Ajan hermolla pysyäkseen Tarja ja Katja käyvät askartelumessuilla Ruotsissa ja Frankfurtissa. Kehystyspuolella suuret messut pidetään Italiassa.

Molemmat ovat mukana myös Taidekehystäjät ry:ssä, joka järjestää alan koulutustapahtumia ja parin vuoden välein Nordic Framing -messuja. Liisa ja Pertti Hyvärinen olivat yhdistyksen perustajajäseniä ja Katja on yhdistyksen pitkäaikainen rahastonhoitaja.

Lapin uutiset 28.11.2015 klo 20:09 **Merja Vehmas**

Kuva ja teksti Lapin Kansa

<http://www.lapinkansa.fi/lappi/iso-kiitos-isalle-ja-aidille/>